

N:o 51.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 8 Maj 1886.
— — — — Andra Kammaren den 8 Maj —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående höjande af högsta delaktighetsbeloppet i folkskoleläraryarnes pensionsinrättning.

(Första Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o 10 och Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 1 Utlåtande N:o 12.)

Till Konungen.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har blifvit föreslaget, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t anhålla om vidtagande af åtgärder i syfte att få högsta delaktighetsbeloppet i folkskoleläraryarnes pensionsinrättning höjdt från 1,000 kronor till 1,200 kronor.

Till stöd för denna framställning har, bland annat, blifvit anfördt, att år 1867, då pensionsinrättningen började sin verksamhet, minimibeloppet, efter hvilket skoldistrikt var förbundet att ingå i densamma för sina folkskolelärarejänster, utgjorde 400 kronor, under det att det högsta beloppet, efter hvilket det var medgifvet att i pensionsinrättningen vinna delaktighet, sattes till 1,000 kronor. Under den sedermera gångna tiden hade det förra beloppet blifvit höjdt till 600 kronor, men det senare, eller maximibeloppet, förblifvit oförändradt. Dock hade de högsta lönebeloppen för

folkskolelärare sedan år 1867 stigit i väsentligt högre grad än minimilönen, så att det nu funnes skoldistrikt, som gäfvé sina lärare en lön af inemot 3,000 kronor. Den högsta pension, desse lärare för närvarande kunde erhålla, vore dock endast 750 kronor, hvilket belopp ej stode i rimlig proportion till deras lön.

Något förhöjdt statsbidrag vore ej erforderligt för den ifrågasatta förändringen. Skoldistriktens bidrag till pensionsinrättningen ökades nemligen i samma mån delaktighet för läraretjänsterna begärdes och erhöles efter högre lönebelopp; vidare uppginge antalet af de folkskoleläraretjänster, hvilka vid 1884 års slut voro delaktiga efter högsta beloppet eller 1,000 kronor, endast till 181 förutom 7 läraretjänster vid seminarierna, under det att hela antalet läraretjänster, för hvilka delaktighet vunnits, samtidigt varit 4,724. Det komme ock säkerligen att dröja ganska länge, innan ens alla dessa tjänster skulle blifva uppflyttade till högre delaktighetsbelopp, om sådant medgäfvés; och slutligen befinner sig pensionsinrättningen i mycket god ekonomisk ställning, till bevis hvarpå anförts, att under år 1884 inkomsterna uppgått till mer än dubbelt mot utgifterna.

I det komitébetänkande, afgifvet den 19 December 1864, genom hvilket bildandet af folkskolelärarnes pensionsinrättning förbereddes, föreslogs såsom obligatoriskt minsta delaktighetsbelopp minimilönen och såsom medgifna högsta delaktighetsbelopp 1,000 kronor. Dessa sålunda föreslagna bestämmelser gillades af Rikets Ständer vid 1865—66 årens riksdag och intogos sedan i pensionsinrättningens reglemente af den 30 November 1866. Sedan ålderstillägg blifvit föreskrifna, år 1871 att utgå efter 10 års tjänstgöring och år 1873 att utgå efter 5 års tjänstgöring, ändrades bestämmelsen om minsta delaktighetsbeloppet i pensionsinrättningen genom Kongl. kungörelsen den 15 Oktober 1875 sålunda, att detta belopp derefter skulle utgöras af »det högsta lönebelopp, hvaraf lärare, på grund af tjänsteålder, enligt gällande författning eger att komma i åtnjutande». Härigenom höjdes minsta delaktighetsbeloppet, som år 1873 genom minimilönens höjande blifvit 500 kronor, till sitt nuvarande belopp eller 600 kronor, hvaremot det största delaktighetsbeloppet åter allt fortfarande är detsamma, som från början blifvit bestämdt, eller endast 1,000 kronor.

Med anledning häraf, och då en förhöjning af högsta delaktighetsbeloppet i pensionsinrättningen, på sätt ofvan blifvit antydt, sannolikt icke skulle behöfva medföra en ökning i statens nuvarande utgifter för folkskolelärarnes pensionering samt synes af billighetsskäl vara påkallad, får Riksdagen anhålla, att Eders Kongl. Maj:t ville låta utreda, hvilket inflytande

en förhöjning af högsta delaktighetsbeloppet i folkskolelärares pensionsinrättning från 1,000 kronor till 1,200 kronor skulle utöfva på nämnda inrättnings samt folkskolelärares enke- och pupillkassas förmåga att uppfylla sina förbindelser, samt, för den händelse den ifrågasatta förhöjningen kan ske utan afsevärdt ytterligare tillskott från statsverket, för Riksdagen i ämnet framlägga förslag.

Med undersåtlig vördnad:

Stockholm den 8 Maj 1886.

N:o 52.

Uppläst och godkänd hos Första Kammarén den 8 Maj 1886.
— — — — Andra Kammarén den 8 Maj —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, om vidtagande af åtgärder för afskaffande af kollektioner för statsändamål.

(Första Kammaréns Tillfälliga Utskotts N:o 2 Utlåtande N:o 6 och Andra Kammaréns Tillfälliga Utskotts N:o 3 Utlåtande N:o 31.)

Till Konungen.

De mest allmänna af de i rikets kyrkor insamlade kollektioner, från hvilka understöd och bidrag utgå åt sådana inrättningar, om hvilkas upprätthållande staten, landsting eller kommuner hufvudsakligen draga försorg, utgöras af dem, som blifvit anslagna till sjömanshusen i riket, enligt reglementet för sjömanshusen den 4 Mars 1870 § 37, till allmänna institutet för döfstumma och blinda, enligt Kongl. bref den 29 Augusti 1825, till stiftens byggnadskassor, enligt stadgan för rikets allmänna läroverk den 1 November 1878 § 135, till länslasarettén, enligt instruktionen för direktionerna öfver